

BESLUT

2018-06-25

Dnr: 17/02891

SAKEN

Kaliber, P1, 2017-09-25, program om så kallade räddningshästar; fråga om opartiskhet, saklighet och respekt för privatlivet

BESLUT

Programmet fälls. Det strider mot kravet på opartiskhet.

FÖRELÄGGANDE

Sveriges Radio ska på lämpligt sätt offentliggöra nämndens beslut.

PROGRAMMET

Programmet var en granskning av verksamhet med så kallade räddningshästar och presenterades på följande sätt.

Det finns alltså personer som brinner för att rädda hästar i andra länder från att fara illa eller från slakt, men det är mycket som kan gå snett vid räddningsaktionerna till Sverige från marknader, slakterier och auktioner från bland annat Centraleuropa. Om det handlar alltså *Kaliber* i dag, om hur en god gärning ibland förvandlas till något helt annat.

Programmet började med att reportern i stora delar upprepade det presentatören sagt. Reportern nämnde dessutom en förening som ett exempel på vilka som bedriver räddningsverksamhet samt sa att denna förening drev ett karantänstall på en namngiven ort.

Under programmet pratade reportern med olika personer som haft dåliga erfarenheter av räddningshästar. Det beskrevs bland annat hur en person, A, haft kontakt med en förmedlare av räddningshästar, hur hästarna kommit till hennes gård i Sverige, hur de varit sjuka i kvarka och andra problem som uppkommit. I samband med detta problematiserades de långa transporter genom Europa som räddningshästar ofta utsätts för. Reportern sa att hon försökt få kontakt med den som förmedlat hästarna till A men inte lyckats. Det framkom även att de räddningshästar A tagit emot inte hade några kopplingar till den namngivna föreningen.

Reportern besökte föreningens gård och beskrev två hästar som föreningen, efter att ha väddat om hjälp med pengar via sociala medier, köpt på hästmarknaden Vorbasse i Danmark. Reportern pratade med föreningens ordförande (B), och sekreterare (C) om varför de börjat rädda hästar och B nämnde en speciell häst, Ludde, som gjort att hon ville engagera sig i hästräddning. Bland annat följande sades.

(Reporter) – Kommer ni ihåg när, när ni fick den känslan liksom första gången? När ni kände att det här, jag, jag måste göra något? (B) – Det kan jag komma ihåg. Det var Ludde. Det var därför det blev som det blev med honom. [...] (Programledare) – [B] köpte Ludde förra året innan föreningen fanns men frågan är till vilken glädje köpet var för honom och för de människor som engagerade sig. Det finns solskenshistorier bland alla de här räddningshästarna, men historien om Ludde är inte en av dem.

En av dem som hjälpte till att ta hand om Ludde, D, sa därefter att hon med facit i hand inte tyckte att en sådan häst borde ha räddats. Reportern sa att *Kalibers* granskning visat att många räddningshästar haft sådana sjukdomar och skador att de aldrig skulle kunna få ett bra liv. En djurskyddsinspektör intervjuades och reportern sa bland annat följande.

[Djurskyddsinspektören] berättar om en typisk hästräddningsaktion med bilder på hästar i nöd på sociala media och med en vädjan om hjälp att rädda den här hästen. Ofta är det kombinerat med ett erbjudande från den som har lagt upp bilden att ordna med transport och administration, så som [namn föreningen] gjorde innan de åkte till Vorbasse marknad i somras. [...] Det var 2015 som fenomenet tog riktig fart och då låg fokus på så kallade slaktföl [...] Det har funnits några löst sammansatta grupper som ägnat sig åt att vädja om hjälp att rädda hästar på det här sättet som [djurskyddsinspektören] beskriver, men nu är det framförallt privatpersoner som agerar, och så föreningen [namn föreningen], som bildades i januari.

Reportern berättade att B och C hjälpt till att ta in ungefär 60 hästar till Sverige och att några av dessa tagits in innan föreningen bildades. Reportern sa även att hästarna oftast togs från olika slakterier, marknader och auktioner i Nederländerna och Österrike och att djurskyddsinspektören menade att folk ofta inte tänkte på att hästarna många gånger var defekta och dåligt hanterade. Reportern pratade sedan med D som sa att Ludde hade haft stora problem med skabb på benen och att hon lagt mycket tid, energi och pengar på att vårda hästen, bland annat sa reportern följande.

Det var förra sommaren som [D] kämpade för att få Ludde frisk och detta följdes av många som skänkte pengar till en särskild insamling. Den ordnades av [B] via sociala medier, men alla pengar gick inte till Ludde.

Reportern sa även att Ludde kanske hade mått bättre om han hade fått sluta sina dagar i Holland. Därefter sa reportern bland annat följande.

Kaliber har hittat ungefär 30 räddningshästar som har kommit till Sverige med skador och sjukdomar sedan hösten 2015. En handfull av dem går att koppla till [namn föreningen], främst genom ordföranden [B]. De allra flesta hästarna har alltså kommit hit genom andra aktörer, [...] uppskattar *Kaliber* att det rör sig om mellan 200 och 400 hästar som har kommit hit och att omkring 30 har haft skador och sjukdomar. [...] Det handlar om ungefär 30 sjuka och skadade hästar under de senaste två åren. 15 av de här hästarna har tagit med sig kvarka till Sverige, det gäller bland annat ett av halvbloden som [namn föreningen] köpte från marknaden i

somras. När det gäller kvarken tycker föreningen att de är ansvarstagande då de har ett karantänstall för att hindra smittan från att spridas.

Reportern ifrågasatte sedan var ansvaret för de sjuka räddningshästarna låg. Bland annat sades följande.

(Reporter) – Vi går tillbaka till [A], [...], där anser Länsstyrelsen i [län] att chauffören hade en stor del av ansvaret. I fallet med Ludde säger [namn föreningen]s ordförande [B] att hon tar på sig ansvaret. Men i de allra flesta fall tar de som har hjälpt till med att ta in räddningshästar inte ansvar för i vilket skick hästarna är när de kommer till Sverige. Ansvaret läggs helt på köparen, den som vill hjälpa till, efter att ha sett en bild på sociala medier. (C) – Jag förstår att man blir jätteledsen om man köper en häst som är trasig [...] men det finns också någon sorts gräns till vilket ansvar vi tar på oss i det här läget när vi går ut väldigt tydligt med att säga det, vi har inte sett de här hästarna, det här är en förmedlad kontakt med en förmedlare som finns i Österrike. [...] (A) – Och så är vi väldigt noggranna med att poängtera att de som vill köpa en häst på det här viset, det är helt och hållet deras ansvar. (Reporter) – Tycker du inte att ni har något ansvar där? (B) – Nej. (Reporter) – Kan du förstå om andra kan tycka att ni ska ha ett visst ansvar där? (B) – Men vi har varit jättetydliga med det från början. Jag säger till en intresserad köpare att, du bär hela ansvaret själv, du köper liksom en häst på postorder, det kan komma vad som helst. (Reporter) – Och så var det ju det här med de insamlade pengarna till Ludde. Han fick många att engagera sig och [B] startade en insamling via sociala media. De här pengarna skulle gå till Luddes foder, mediciner, förbandsmaterial och annat han behövde, men riktigt så blev det inte.

Reportern sa sedan att svaret på frågan om var ansvaret för räddningshästarna låg kanske fanns på Vorbasse marknad i Danmark och att det där såldes hästar riktigt billigt, i en miljö som upprörde många djurvänner. Därefter sa hon följande.

Det finns kritiker som menar att de som på olika sätt hjälper till och får räddningshästar till Sverige har gjort det till en affärsidé som bygger på andra människors goda vilja att rädda hästar från platser som den här. Här kan du få en häst för bara några tusenlappar och vinsten kan bli stor om hästen sen säljs i Sverige.

Djurskyddsinspektören sa sedan att det kan finnas ekonomiska incitament för de chaufförer som kör räddningshästarna, D var inne på samma linje som djurskyddsinspektören. Sedan sades följande.

(Reporter) – Hon följde insamlingen som [B] startade till Ludde, men hon såg bara till en del av de ungefär 25 000 kronorna som insamlingen gav, pengarna användes till andra saker. (D) – Och de är lagda på nya hästar som de har lagt, och köpt in andra hästar och sen säljer när de kommer till Sverige. Och då blir det för mig en ekonomisk verksamhet. (Programledare) – Och det var inte tanken att du skulle stödja någon ekonomisk verk, du ville stödja enskilda hästar eller hur, hur tänkte du? (D) – Jag ville stödja Ludde i det här fallet, hästen.

Reportern sa sedan återigen att föreningen hade haft en insamling på sociala medier inför marknaden i Vorbasse där de vädjade om hjälp för att rädda hästar från slakt samt att föreningen sedan köpt fyra hästar på marknaden. Därefter sades följande.

(Reporter) – Känner ni att ni har någon skyldighet att redovisa hur pengarna används? (B) – Vi får skilja på före och efter föreningen där. [...] (B) – Föreningen grundades i slutet på januari och det som skedde innan dess skedde ju i egenskap av privatpersoner som hade gått ihop liksom. [Reporter] [B] menar alltså att när det gällde insamlingen till Ludde höll hon i den som privatperson och därför skulle hon alltså inte behöva redovisa exakt hur pengarna användes.

Men marknaden i Vorbasse är det annorlunda, eftersom föreningar har krav på sig att redovisa sina pengar, och hästarna som [namn föreningen] köpte in har annonserats ut som till salu i Sverige. (C) – Men det är väldigt vanligt att de tror att vi är hästhandlare [...] (B) – Men det går ju inte att komma ifrån att folk skänker pengar som vi använder till att köpa hästar för och sen sälja, det är ju, det är ju så. (C) – Ja, men det folk inte tänker på det är ju att det är ganska så mycket mer utgifter än bara att köpa hästen. Det är ju inte som så att vi köper hästen och så säljer vi den dagen efter. (Reporter) – [B] säger att det här med att köpa hästar är en del av [namn föreningens] verksamhet och att de har varit öppna med det, och föreningens [C] är återigen inne på att de inte kan styra över vad andra gör. (C) – Alltså, vi är ju en ideell förening och det är fritt fram att donera pengar om man känner att vi, vi håller på med något som man vill sponsra. (Reporter) – Det är inte alla som har velat hjälpa till som har råkat så illa ut som [D] och [A] och [namn föreningen] kan inte hållas ansvarig för allt som har hänt kring hästar som har räddats till Sverige de senaste åren, och *Kaliber* har inte hittat att det har varit några problem med transporter som [namn föreningen] varit inblandade i.

Reportern sa att oavsett vem som var ansvarig så hade räddningshästar många gånger utsatts för ett förlängt lidande och de som räddat dem lämnats med sjuka och skadade djur och höga veterinärräkningar. Sedan sades bland annat följande.

(Reporter) – Och [namn föreningen] då? Jo, föreningen är bara en av flera spelare i fenomenet med räddningshästarna och oavsett frivilligheten, om det egna ansvaret hos dem som vill hjälpa, det som [B] och [C] pratar om kvarstår faktum, föreningens hantering av insamlade pengar ifrågasätts och de har tagit häst med kvarka till Sverige. Och så var det ju fallet med Ludde, alla ansträngningar här var förgäves, för Ludde handlade det som skulle vara räddningen i Sverige mest om långa behandlingar av hans ben varje dag, men [B] och [namn föreningen] försvarar köpet av hästen. (B) – Så hästen fick ju i alla fall en andra chans och i samråd med veterinärer här på plats i Sverige så tyckte de att vi borde ge honom den chansen, så det fanns en chans att han kunde bli bra. [...] (Reporter) – De trasiga hästarna som har kommit till Sverige har ofta fått slaktas av djurskyddsskäl och drabbats av just det öde som [namn föreningen] ofta kämpar mot.

Programmet avslutades med att reportern sa bland annat följande.

Kaliber är snart slut, i dag har vi granskat verksamheten med räddningshästar och hur en till synes god gärning förvandlas till det motsatta med ett förlängt lidande hos hästarna, fruktade smittor, tveksamma transporter, veterinärräkningar, insamlade välgörenhetspengar som gått till hästaffärer och förmedlare som inte tycker att de har något ansvar.

ANMÄLAN

Programmet är anmält av B, ordförande i den namngivna föreningen, som i huvudsak anför följande.

Reportern har förtalat och hängt ut både B personligen och föreningen. Reportern har dessutom försökt få till en intervju med B genom utpressning. Programmet skadade B:s och föreningens anseende, inte minst på grund av programmets stora spridning till andra medier, och B känner sig skuldbelagd. Föreningen har dessutom mottagit elaka mejl och B:s privata Facebook-konto har blivit uthängt.

B anför på närmare anförda grunder bland annat följande.

- Programmet uppfattades som en granskning av B och föreningen då inga andra föreningar eller personer som räddar hästar nämndes i programmet. Det var omöjlig för lyssnarna att göra något annat än att koppla ihop problemen som nämndes med föreningen och B. Detta var både osakligt och oetiskt.
- Reportern uteslöt väsentlig information som inte stämde in med programmets agenda. Det fanns minst ett 30-tal personer som räddat en häst som gladeligen pratat med reportern men som aldrig fick förfrågan. Föreningens styrelsemedlemmar inkom dessutom med synpunkter innan programmet sändes, dessa togs dock inte i beaktande.
- Reportern har vinklat programmet efter D:s önskemål.
- Föreningen fick inte chansen att kommentera allt som togs upp i programmet och i de fall de fick möjlighet att lämna kommentarer, bland annat gällande Ludde, har reportern ignorerat dessa.
- Föreningen och B skuldbelades för en rad olika händelser som skett innan de var engagerade i liknande arbete. Vid ett tillfälle nämndes det att föreningen inte kan hållas ansvarig för allt som hänt kring räddade hästar de senaste åren. Detta enda tillfälle kan inte anses vara tillräckligt.

När det gäller sjuka och skadade hästar anför B att föreningen anser att sjuka hästar inte är detsamma som skadade hästar. Sjuka hästar går att bota. Skadade hästar, så som det framställdes i programmet, är hästar som behöver tas bort. B anför även att varken B eller föreningen är förmedlare av några hästar, utan endast kontakt-förmedlare mellan förmedlare i utlandet och intresserad köpare i Sverige och att föreningen därför inte är juridiskt ansvarig, och detta upplyser den alla som är intresserade av att hjälpa en häst om.

B anser att reportern, i vissa delar, omöjliggjorde ett adekvat bemötande av påståenden och antydningar i programmet och att följande borde fått bemötas i programmet.

- Antydning att föreningen och B skulle varit ansvariga för trasiga hästar som fått slaktas.
- Att en handfull av de hästar som kommit till Sverige med skador och sjukdomar gick att koppla till B. Reportern hade tillgång till B och föreningens åsikter när det gäller detta men de redovisades inte i programmet.
- Att föreningen tagit häst med kvarka till Sverige. Detta påstående var ojuste då det på grund av kvarkans inkubationstid om två veckor är omöjligt att i förväg veta vilka hästar som har sjukdomen. De hästar som kommer till Sverige via föreningen står alltid minst en månad i föreningens karantänstall för att försäkra att de är fria från smitta. Föreningen har däremot haft fyra hästar som efter ankomst utvecklat kvarka.

Alla som valt att hjälpa en häst via föreningens kontaktnät har varit väl införstådda med möjligheten att smittsamma sjukdomar kan medfölja och blivit informerade om hur en giltig karantän ska hållas. Trots att föreningen var tydlig med detta redovisades det inte i programmet.

Hästen Ludde

Gällande hästen Ludde anför B särskilt följande.

Ludde led varken av en sjukdom eller skada. Han led av en medfödd hudåkomma som är ofarlig om den behandlas löpande som den ska men som är svår att få bukt med om den vanvårdats, som i Luddes fall. I samråd med veterinär gav B honom en chans och hans tillstånd förbättrades. Det par som ägde Ludde var de som sedan beslutade om avlivning. Om föreningen eller B givits tillfälle hade de kunnat upplysa reportern om detta.

Gällande insamlingen till Ludde anför B, på närmare anförda grunder, att insamlingen skedde privat för över 1,5 år sedan och trots att de donationer som inkom var varken skattepliktiga, redovisningsskyldiga eller bokföringsskyldiga redovisades de i ett särskilt evenemang på Facebook. Detta evenemang stängdes ned när alla räkningar var betalda och Ludde bytte ägare, således försvann redovisningen. I evenemanget framkom att eventuella pengar som blev över när Luddes fall avslutades skulle användas för att hjälpa andra hästar. Detta är grundtanken med alla föreningens insamlingar och de två huvuddonatorerna hade dessutom uttryckligen lämnat sitt medgivande till detta.

Meningen ”men alla pengar gick inte till Ludde” i programmet blev skev och missvisande och förmedlade intrycket att de insamlade medlen skulle använts i strid med gävgivares avsikt, något som skulle kunna vara ett brott i form av bedrägligt förfarande, och att pengar togs från Ludde. Ingen av dem som deltog i insamlingen hade några invändningar mot hur pengarna som var kvar användes, ingen gävgivare har i efterhand tagit kontakt med B för att fråga hur pengarna användes. D bidrog aldrig med några pengar själv men hade full insyn i vilka pengar som donerades och hur de användes.

Föreningen har aldrig blivit ifrågasatt angående dess insamlingar. Insamlingen till Ludde är den enda, enligt Sveriges Radio (SR), som ifrågasatts och denna skedde långt innan föreningen var startad. Föreningen har dessutom redovisat både utgifter och försäljningssummor ett antal gånger.

Det är av yttersta vikt att en sådan grov anklagelse som att insamlade medel skulle använts på ett bedrägligt sätt får bemötas i programmet, men något sådant bemötande tilläts inte. När reportern besökte föreningen och intervjuade dem ställdes inte några frågor gällande Luddes redovisning eller hans specifika fall. Varken föreningen eller B fick med andra ord någon chans att kommentera de påstående reportern fått från D. En grov sammanställning av det B kunnat få fram genom att begära ut bankutdrag från det nedstängda kontot som gällde Ludde delgavs reportern innan programmet sändes. Reportern fick även informationen om att huvuddonatorerna godkänt att de kvarvarande pengarna användes till att hjälpa andra hästar. Detta ignorerades dock och utelämnades ur programmet.

Privatliv

Föreningen är en registrerad ideell förening och därmed en juridisk person. B ställer sig frågande till varför reportern ändå valt att använda B:s fulla namn gång på gång i programmet. B är inte heller ensam om att driva föreningen och har inte tagit några beslut själv, så som det framstod i programmet.

I programmet framstod det även som att B själv varit involverad i alla de räddningshästar som kommit till Sverige de senaste åren och som att en handfull av de hästar som kommit till Sverige kunnat kopplas direkt till B. Så har inte varit fallet. Detta var inget reportern tog upp i sin intervju med B och B har därför inte kunnat bemöta dessa påståenden.

B har fått motta mycket kritik och hennes namn är numera draget i smutsen vilket gör det omöjligt för B att engagera sig i andra organisationer i framtiden.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

SR anser att programmet överensstämmer med kraven på opartiskhet och saklighet samt bestämmelsen om respekt för privatlivet och anför sammanfattningsvis följande.

Det är relevant att granska och belysa olika sidor av hästvärlden. Ungefär en miljon människor i Sverige har ett så stort hästintresse att de på olika sätt har kontakt med hästar flera gånger i veckan. Syftet med programmet var att skildra ett relativt nytt fenomen i Sverige och förklara hur räddningsaktionerna går till och vilka problem de kan föra med sig. Problemen med sjukdomen kvarka har ökat i Sverige med stora ekonomiska påfrestningar för ridskolor till exempel. Kvarkan kommer bland annat in i landet via hästarna som räddas från andra delar av Europa.

Opartiskhet

Det framgick vid flera tillfällen i programmet att det finns lyckade räddningsaktioner och den anmälade föreningen fick gott om utrymme att berätta om sina drivkrafter och om det som är positivt med räddningsaktionerna.

Utöver de positiva exempel som nämndes i programmet bad också reportern om att få träffa någon nöjd ”hästräddare” i samband med intervjun på föreningens gård. Detta gick dock inte på grund av att en nyanländ häst på gården var sjuk i en smittsam sjukdom. Reportern har varit i kontakt med flera av dem som ordföranden tipsade om och som hade goda erfarenheter. Deras uppgifter användes i programmet som underlag för påståenden som till exempel ”det finns flera solskenshistorier bland räddningshästar”.

Anmälaren har genomgående getts stort utrymme att ge sin bild av enskilda händelser samt bemöta den kritik som framförts. Det framgick tydligt när föreningen bildades och anmälares roll i det. Det framgick också, vid flera tillfällen, att det finns flera aktörer som tar hästar till Sverige och att föreningen inte är ansvarig för alla de fall som

nämndes, eller alla problem, med hästar som kommit de senaste åren. I programmet sades det att föreningen och personerna knutna till föreningen har medverkat till att runt 60 hästar har räddats i Sverige, det framgick även att föreningen enbart förmedlar hästar.

Anmälaren anser att hon inte fick frågor om eller möjlighet att kommentera fallet med hästen Ludde. Intervjun som hördes i programmet handlade delvis om just Ludde. Anmälaren fick tillfälle att bemöta kritiken och berätta om sin upplevelse.

Saklighet

Anmälaren har anfört att inga hästar som kommit till Sverige via föreningen har varit skadade. Det var anmälaren som köpte hästen Ludde som var huvudcase i programmet. Hästen fick avlivas på grund av sitt tillstånd. En annan häst i föreningens räddningsstall hade kvarka vid *Kalibers* besök på gården och anmälaren har i mejl berättat att de haft ytterligare två hästar med kvarka. Det är alltså totalt fyra sjuka och skadade hästar som anmälaren/föreningen har lämnat uppgifter om. I researchen finns det utöver detta detaljerade uppgifter från en källa om ytterligare två sjuka hästar som kommit till Sverige genom anmälares/föreningens försorg. Ordet "handfull" kan inte mot den bakgrunden anses felaktigt.

Anmälaren anser även att hon inte fick någon chans att bemöta det som sades i programmet om skadade och sjuka hästar. I sin anmälan beskriver dock B det som hände vid intervjutillfället när ämnet togs upp. Anmälaren frågade då reportern vilka hon talat med som inte var nöjda med hästarna. Reportern kunde dock inte lämna ut uppgifterna eftersom de aktuella personerna uttryckt viss oro och uppgett att de inte ville att det skulle komma fram vilka de var. Anmälaren bekräftar dessutom att fyra hästar var sjuka. Det finns också en sekvens i programmet där anmälaren, och även sekreteraren i föreningen, fick bemöta kritiken.

Anmälaren menar att hennes hästar haft sjukdomar och inte varit skadade. Det påstods dock inte att föreningen tagit in skadade hästar till Sverige. För föreningens del handlade det, precis som anmälaren anför, om sjuka hästar.

I sammanhanget ska det klargöras att det, innan föreningen bildades, fanns en Facebook-grupp med samma namn som föreningen. De som startade den sidan ska, enligt uppgift från anmälaren, inte vara inblandade i föreningen. Däremot började anmälaren själv sitt engagemang med att rädda hästar via Facebook-gruppen och tog sedan namnet till föreningen som hon startade. En handfull hästar går definitivt "att koppla till föreningen främst genom ordförande" vilket är det som påstods i programmet. Det sades emellertid inte att anmälaren själv ägt hästarna, det är just kopplingen där emellan som lyfts och den är belagd.

Angående insamlingen till Ludde går uppgifterna kring hur pengarna redovisats delvis isär. *Kaliber* har tagit del av dokumentation där det ställs frågor till anmälaren från bidragsgivare om användningen av de bidrag som lämnats. Anmälaren bekräftar att en

person, av många, som skänkt pengar till Ludde medgivit att pengarna skulle få användas till att köpa andra hästar ändrar inte det faktum att de pengar som skänktes till en specifik häst sedan användes till andra hästar. Detta var innan föreningen bildades. Flera av de som skänkte pengar och som *Kaliber* har varit i kontakt med ansåg inte att detta var okej. En av bidragsgivarna som tagit hand om Ludde medverkade i programmet och framförde kritik. De personer reportern varit i kontakt med under tillkomsten av programmet anser inte att de har fått ta del av någon redovisning i Facebook-gruppen eller på annat sätt. Anmälaren anklagades aldrig för bedrägeri i programmet. Det som sades i programmet var att pengarna inte bara använts till Ludde utan även till andra hästar. Det bekräftas helt av det som står i B:s anmälan.

Reportern intervjuade anmälaren om hur pengarna som samlats in till Ludde hade använts. Reportern bad vid intervjutillfället att få en redovisning av hur de insamlade pengarna använts men fick ingen. Anmälaren menade att hon hade redovisat hur pengarna användes i den Facebook-grupp där insamlingen skedde. SR har dock inte kunnat hitta en sådan redovisning i gruppen. De medlemmar som var med i gruppen och som *Kaliber* talat med har inte heller sett någon redovisning. I Facebook-gruppen, som numera är borttagen, fanns enbart enstaka inlägg om saker och pengar som skänkts till Ludde.

Flera veckor efter intervjutillfället skickade anmälaren en sammanställning av hur hon använt de insamlade pengarna. Uppgifterna kontrollerades av reportern som fann att vissa inte stämde med uppgifter från andra källor. Det förändrar inte det som framkom i *Kaliber*. Det är korrekt att de insamlade medlen har använts på ett annat sätt än vad som sades från början. Detta är inte heller något som anmälaren sa emot när hon fick frågor om det i programmet.

I programmet sades att de trasiga hästar som kommit till Sverige ofta har fått slaktas av djurskyddsskäl, just det öde föreningen kämpar mot. Dessa påståenden är belagda i programmet. Anmälaren menar att det framstod som att föreningen tagit hit de hästar som slaktas. Det var dock inte det som sades, den tolkningen är långtgående och ogrundad.

Respekt för privatlivet

Anmälaren är ordförande i föreningen. Det är naturligt och självklart att vända sig till henne för att få ett bemötande när kritik riktas mot föreningen. Hon är den som frontar föreningen utåt. Hon har innan sändning fått ta del av de citat som använts i programmet. Efter önskemål från anmälaren medverkade även föreningens sekreterare under intervjun. Anmälaren har inte vid något tillfälle sagt att hon ångrar sig och inte vill medverka, tvärtom så har hon i korrespondens före publicering fört ytterligare en diskussion med reportern om förtydliganden och kompletteringar av svaren som gavs vid intervjutillfället.

SR tillbakavisar de allvarliga påståendena om att reportern skulle ha trakasserat och utpressat anmälaren. SR har en långtgående skyldighet att låta en klart utpekad part bemöta kritik. Det åligger således programföretaget att se till att en kritiserad part förstår omfattningen av och innehållet i kritiken som framförs. Eftersom kritiken delvis gällde uppgifter innan B startade föreningen var det viktigt att tala med just henne. Att en part inte vill ge en intervju kan inte vara en anledning till att kritik inte publiceras. I det nu aktuella fallet fick reportern tag i anmälaren några gånger innan intervjun genomfördes. Vid samtliga samtal bad anmälaren reportern att återkomma vid andra tillfällen.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

SR ska utöva sändningsrätten opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i radion (14 § i sändningstillståndet). Kravet på opartiskhet innebär enligt granskningsnämndens praxis att om allvarlig kritik riktas mot en klart utpekad part ska den kritiserade få bemöta eller kommentera kritiken. Som regel ska detta ske i samma program eller inslag. Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

SR ska respektera den enskildes privatliv i programverksamheten om inte ett oavvisligt allmänt intresse kräver annat (16 § i sändningstillståndet). Bestämmelsen är avsedd att ge skydd för den personliga integriteten.

Granskningsnämnden får besluta att ett programföretag som brutit mot villkor i sitt sändningstillstånd på lämpligt sätt ska offentliggöra nämndens beslut (17 kap. 10 § radio- och tv-lagen).

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden tillämpar bestämmelserna i radio- och tv-lagen och i programföretagens sändningstillstånd. Det ingår inte i nämndens uppgifter att pröva frågor om förtal eller omständigheterna kring tillkomsten av ett program – exempelvis i fråga om en reporters arbetsmetoder. Anmälares kritik i dessa delar lämnas därför utan åtgärd.

Nämnden anser att det inte framkom några uppgifter om B som var av intrångskaraktär. Programmet strider därför inte mot bestämmelsen om respekt för privatlivet. Det riktades dock sådan kritik mot verksamheten och B som krävde ett bemötande. B medverkade i programmet och bemötte delar av kritiken. När det gäller kritiken avseende redovisningen av insamlingen till hästen Ludde framkom dock inte B:s närmare förklaring av denna, trots att reportern hade tillgång till informationen. Programmet strider därför mot kravet på opartiskhet.

Vad anmälaren anför i övrigt medför inte att programmet strider mot kraven på opartiskhet och saklighet.

Detta beslut har fattats av Henrik Jermsten, Jan Holmberg, Clas Barkman, Dag Mattsson, Berivan Yildiz, Bo-Erik Gyberg och Kristina Åberg efter föredragning av Jenny Grass.

På granskningsnämndens vägnar

Henrik Jermsten

Jenny Grass

Originalhandlingen med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.